

Competentiegericht onderwijs vraagt niet alleen om een andere vorm van lesgeven, ook de examinering moet op de schop. Voor de invulling daarvan zijn onderwijsinstellingen zelf verantwoordelijk. Maar: is samenwerken niet veel efficiënter? Elf AOC's en kenniscentrum Aequor gingen de uitdaging aan. In het project De groene standaard werken ze toe naar één examenstandaard.

AOC's en Aequor werken aan competentiegerichte beoordelingsmethode

Naar één examenstandaard

De groene standaard is een initiatief van onderwijs en bedrijfsleven. Het geeft aan of een deelnemer de inhoud en de vaardigheden beheerst die nodig zijn voor een deelkwalificatie. Een tussenstap tussen eindtermdocumenten en een competentiegericht kwalificatiedossier dus. Uiteindelijk doel: het examen-niveau van 24 kwalificatieprofielen vaststellen. De onderwijsinstellingen mogen de opleiding vervolgens vrij invullen. Voordeel is dat – eenmaal goedgekeurd door KCE – over de 'eindtermen' geen individuele instellingsverantwoording meer hoeft

worden afgelegd. Broer Adema, voorzitter van de opdrachtgevers van De groene standaard en lid van het college van bestuur bij Aeres Groep, is positief over het project. 'Het is fascinerend om te zien dat concurrenten samenwerken en op de werkvloer een goed product ontwikkelen. Open communicatie over wat wel en niet lukt, is daarbij essentieel. We willen elkaars expertise benutten, wisselen ook personeel uit. Tegen kostprijs welteverstaan.'

In ontwikkeling

De groene standaard bestond al vóór de proeftuinen en de experimenten. Vijf AOC's namen eind jaren negentig het initiatief om de examinering naar een hoger plan te tillen. 'We wilden af van de verantwoording van eindtermen', legt Adema uit. Resultaat: De groene standaard 1 (KS 2000+). Tien AOC's gingen daarmee aan de slag en werkten de algemene doelstellingen verder uit. Een elfde participeert sinds besloten is het beroepsonderwijs competentiegericht te maken. Op dit moment werken de AOC's en Aequor hard aan examenstandaarden voor 24 kwalificatieprofielen. Voor de toetsing

worden proeven van bekwaamheid ontwikkeld. Alleen leerlingen met een goed gevuld prestatiedossier kunnen daaraan deelnemen. Hoeveel proeven de leerling moet afleggen is afhankelijk van het niveau van de opleiding. 'Niveau 4 correspondeert met vier proeven. Maar uiteindelijk willen we misschien wel toe naar één meesterproef met onderliggend prestatiedossier', aldus Adema.

Bedrijfsleven

Wat De groene standaard voor ogen heeft, vergelijkt hij met het behalen van het rijbewijs. Veel oefenen en uiteindelijk een toets afleggen bij het CBR. 'Of je zoiets in het hele mbo kunt bereiken, is de vraag. Zaak is in elk geval dat het bedrijfsleven akkoord gaat. Daarom bespreken we de examenstandaarden ook met de verschillende brancheorganisaties. Een belangrijke vraag die nu speelt: hoe krijgen we het bedrijfsleven zo ver dat het proeven van bekwaamheid afneemt? Dat is niet bij ieder bedrijf en in iedere branche even gemakkelijk te realiseren. Misschien moeten we er een vergoeding tegenover stellen. Maar wat is een reëel bedrag? Bovendien varieert het aantal bedrijven waarmee we kunnen werken. De economische druk is hoog. Soms moeten we ook met een gesimuleerde omgeving werken of met criteriumgerichte interviews.' Een uitdaging dus. En zo zijn er nog meer. De standaarden moeten nog worden voorgelegd aan KCE en de verschillende brancheorganisaties voordat het experimenteren kan beginnen. Adema: 'We hebben nog veel te doen tot 2008. Belangrijkste is dat we zo veel mogelijk mensen betrekken bij De groene standaarden. En dat we afspraken zwart op wit krijgen, zodat de uitvoerders op de werkvloer ermee aan de slag kunnen.'

